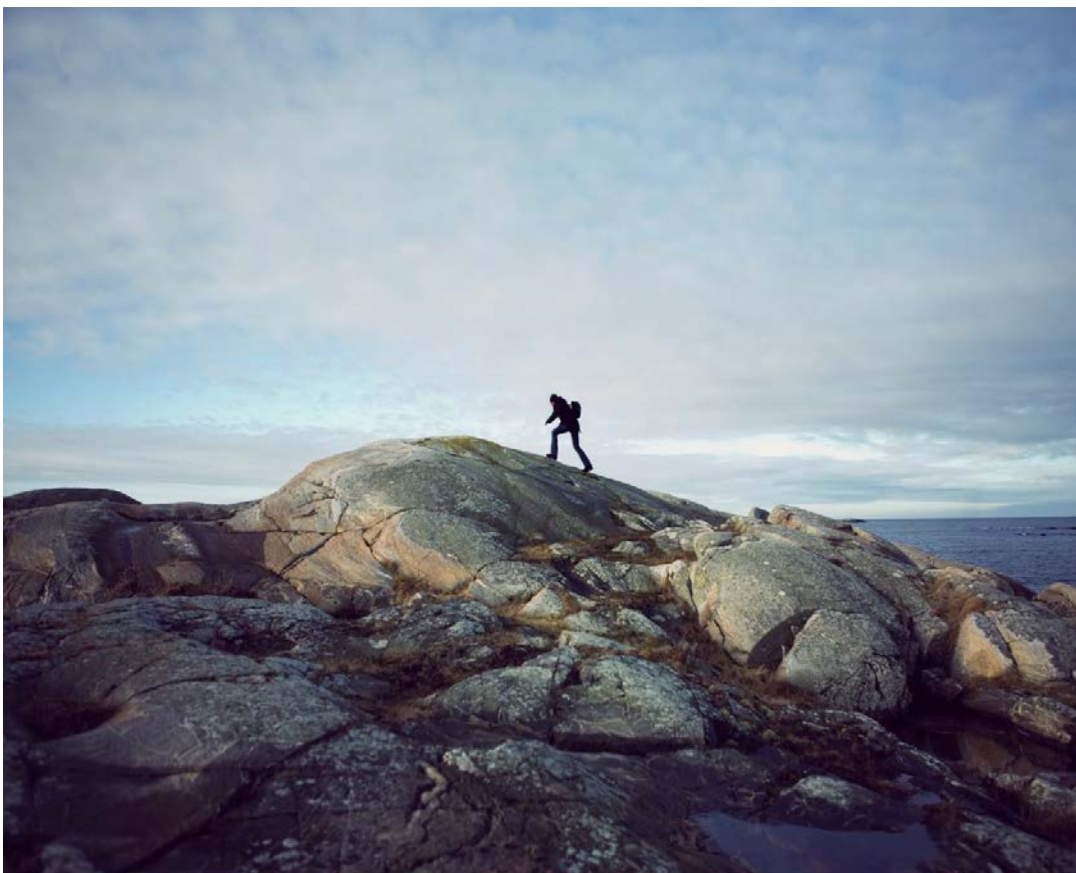

2017-02-02

Verksamhetsstrategi 2017-2020 och Verksamhetsplan 2017

FÖRORD	4
VÅRA VIKTIGA POLITIKOMRÅDEN	6
VATTENPOLITIKEN.....	7
HAVSPOLITIKEN.....	8
FISKERIPOLITIKEN.....	8
KLIMATPOLITIKEN.....	9
FORSKNINGS- OCH MILJÖÖVERVAKNINGSPOLITIKEN.....	10
POLITIKEN FÖR GLOBAL UTVECKLING OCH AGENDA 2030.....	12
GENERATIONSMÅLET OCH MILJÖKVALITETSMÅLEN.....	13
DIGITALISERINGSPOLITIKEN.....	14
FÖRVALTNINGSPOLITIKEN.....	14
ARBETSGIVARPOLITIKEN.....	15
HUR VI ARBETAR	16
VÅRT UPPDRAG.....	16
VÅR ORGANISATION.....	16
VÅR VERKSAMHETSSTRUKTUR.....	16
HUR VI STYR VÅR VERKSAMHET.....	17
VÅR VÄRDEGRUND.....	18
VERKSAMHETSOMRÅDEN	20
KUNSKAPSUPPBYGGNAD.....	20
<i>Vad vi vill uppnå till 2020</i>	20
<i>Forskning, utredning och analys</i>	20
Prioriterad verksamhet 2017.....	21
<i>Miljöövervakning och datainsamling</i>	22
Prioriterad verksamhet 2017.....	23
<i>Miljömålsuppföljning</i>	24
Prioriterad verksamhet 2017.....	25
HAVS- OCH VATTENFÖRVALTNING.....	26
<i>Vad vi vill uppnå till 2020</i>	26
<i>Samordning av Havs- och vattenförvaltningen</i>	27
Prioriterad verksamhet 2017.....	28
<i>Miljöbalksprövning</i>	31
Prioriterad verksamhet 2017.....	31
<i>Reglering inom havs- och vattenförvaltning</i>	31
Prioriterad verksamhet 2017.....	32
<i>Tillsynsvägledning</i>	32
Prioriterad verksamhet 2017.....	33
<i>Åtgärdsarbete</i>	33
Prioriterad verksamhet 2017.....	34
<i>Internationellt arbete inom hav och vatten som inte är EU-initierat</i>	36
Prioriterad verksamhet 2017.....	38
HAVSPLANERING.....	38
<i>Vad vi vill uppnå 2020</i>	39
Prioriterad verksamhet 2017.....	40
FISKFÖRVALTNING.....	41
<i>Vad vi vill uppnå till 2020</i>	41
<i>Den gemensamma fiskeripolitiken och fiskereglering</i>	42
Prioriterad verksamhet 2017.....	42
<i>Tillträde</i>	43
Prioriterad verksamhet 2017.....	43
<i>Fiskerikontroll</i>	44
Prioriterad verksamhet 2017.....	44

<i>Internationellt arbete inom fiskförvaltning som inte är EU-initierat</i>	45
Prioriterad verksamhet 2017	45
INTERNATIONELLT UTVECKLINGSSAMARBETE	46
<i>Vad vi vill uppnå till 2020</i>	46
<i>Internationellt utvecklingssamarbete</i>	47
Prioriterad verksamhet 2017	47
VÅRT INTERNA ARBETE	48
<i>Vad vi vill uppnå till 2020</i>	48
<i>Den kompetenta myndigheten</i>	49
Prioriterad verksamhet 2017	49
<i>Den goda arbetsplatsen</i>	51
Prioriterad verksamhet 2017	51

Förord

Vårt grundläggande uppdrag enligt vår myndighetsinstruktion är hållbart nyttjande av sjöar, vattendrag och hav samt hållbar förvaltning av fiskresurserna.

För att styra det arbetet är det vårt ansvar att verka för att uppnå generationsmålet och de 16 miljö kvalitetsmål som riksdagen har antagit. Vi har ett särskilt uppföljningsansvar för tre av målen; Ingen övergödning; Levande sjöar och vattendrag; och Hav i balans samt levande kust och skärgård. Miljö kvalitetsmålen definierar och sätter gränser för vad hållbart nyttjande innebär i praktiken.

Regeringen prioriterar jobb, skola och klimat i regeringsförklaringen för riksdagsåret 2016/17. Politiken betonar ansvarstagande för framtiden, för Sverige och för vår omvärld. Samtidigt kräver det att vi moderniserar Sverige. Vägen dit kan vara att arbeta mot en cirkulär och biobaserad ekonomi i Sverige, inom EU och på global nivå. Det kan innebära att ställa om vårt energisystem så att det blir fossilfritt och på ett balanserat sätt utnyttja vattenkraften som reglerkraft. Det kan också innebära att förverkliga den svenska maritima strategin för en blå tillväxt där konkurrenskraftiga, innovativa och hållbara maritima näringar kan utvecklas och stödja genomförandet av den nya nationella livsmedelsstrategin. Hållbar utveckling innebär att balansera olika samhällsintressen och ekosystemens funktioner.

Havs- och vattenmyndigheten kommer under den kommande strategiperioden att vara aktiv i att bygga det hållbara samhället inom de områden vi ansvarar för. Vi kommer att utföra arbetet i bredare samarbete med andra myndigheter och samhällsaktörer i Sverige, inom EU och på global nivå. Ett exempel på detta är att ta fram havsplaner för Sveriges alla hav i samsyn med våra grannländer. Vi ska också verka i regionala processer inom exempelvis Arktiska rådet eller i framtagandet av en ny konvention för skydd av marin biologisk mångfald i områden utanför nationell jurisdiktion under Havsrättskonventionen.

Vatten och havsfrågor är inte bara nationella frågor utan är också en del av en större hydrologisk cykel från land till kust till hav. God integrerad planering och förvaltning av våra vatten och havsresurser kan bidra till att skapa den uthålliga tillväxt och samhällsnytta som vi eftersträvar.

Som en medlemsstat i EU ska vi verka för att genomföra den gemensamma fiskeripolitiken. Vi ska också genomföra EU:s direktiv om vattenförvaltning, havsförvaltning och biologisk mångfald samt bidra till EU 2020 strategin om en smart och hållbar tillväxt för alla. På global nivå har FN:s hållbarhetsmål och Paris-avtalet om klimatet tydligt pekat på hur viktigt det är att förvalta jordens ekosystem väl och att uppnå en jämlik tillväxt för alla. FNs havskonferens i juni är en milstolpe för att lyfta frågor om havens förvaltning och koppling till utveckling på land.

Vi kommer därför verka för att bygga det hållbara samhället inom det mandat vi har och genom att engagera alla grupper i samhället för att nå vår vision om Levande hav, sjöar och vattendrag till glädje och nytta för alla. Vi har tagit fram specifika mål för vårt arbete under 2017, vilket också ska reflektera myndighetens förmåga att vara anpassningsbar och att kunna hantera regeringsuppdrag effektivt och kompetent.

Havs- och vattenmyndigheten ska vara en god arbetsplats där vi samarbetar i lag inom hela organisationen.

Jakob Granit
Generaldirektör

Våra viktiga politikområden

Havs- och vattenmyndighetens uppdrag är mångfacetterat. Vi arbetar inom flera politikområden på nationell, inom EU och på global nivå. Nedan följer en beskrivning av ett antal viktiga politikområden där vi som myndighet har ett ansvar att verka.

Vatten- och havsförvaltning skär igenom många av samhällets sektorer. En grundläggande princip att eftersträva är integrerad förvaltning då ekosystemen inte känner av politiska och ekonomiska gränser. Vattenpolitiken har stor koppling till havspolitik och bör hanteras integrerat från källan till hav. Båda politikområdena kopplar till EU:s cirkulära ekonomi främst inom områdena marint skräp, vattenhushållning/vattenbrist samt hushållning/återvinning av näringsämnen - områden som är väsentliga för oss.

Frågorna om vattenresurser, energi och klimat är sammanlänkade. Vatten krävs för att skapa energi och energi krävs för att förvalta vatten. Anpassning till klimatförändringen och begränsning av utsläpp av växthusgaser från vattenrelaterade energisystem är väsentliga områden under strategiperioden.

Sverige har en utmaning att uppnå miljö kvalitetsnormerna i våra vattenförekomster och marina miljöer samtidigt som samhällets utveckling ställer krav på tillgång till både vatten av god kvalitet och marina miljöer som kan bidra till en blå ekonomi. Vattenförvaltningen bör effektiviseras och ses över. Inom havsförvaltningen ger den pågående havsplaneringsprocessen, enligt havsplaneringsförordningen (2015:500), goda möjligheter till skapa samsyn om hur haven kan nyttjas hållbart och hur vi återskapar ekosystemens integritet.

Det övergripande målet för miljöpolitiken är att vi till nästa generation ska kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. En god miljö har flera sociala dimensioner och är en förutsättning för rekreation, friluftsliv, natur och kulturturism och har positiva hälsoeffekter, särskilt hos barn och ungdomar. Regeringen satsar på ökat skydd och skötsel av värdefull natur bland annat för att tillgängliggöra dessa värden för allmänheten. Arealmålet om 20 procent skydd av sötvattenområden till 2020 är uppnått och bedömningen är att målet om 10 procent skydd av de marina områdena kan uppnås till 2020. Det finns emellertid stora osäkerheter kring vilket skydd utvalda områden innebär med avseende på representativitet, funktionalitet och konnektivitet, vilket gör det angeläget att fortsätta arbetet för att få till ett verkligt skydd av skyddsvärda arter och biotoper.

Vattenpolitiken

Samhället är till stora delar uppbyggt utifrån vattenresurser, vattenvägar och vattnets ekosystemtjänster som utgör ett grundläggande värde och nyttjanderesurs för de flesta sektorer. Vattenresurshanteringen är i dagens moderna Sverige ännu viktigare, och känsligare, för att skapa ett hållbart nyttjande och uthållig tillväxt, då klimatförändring, befolkningstillväxt och ökad ekonomisk aktivitet kan utmana kvantitet och kvalitet. Av särskild vikt här är dricksvattenförsörjningen.

Havs- och vattenmiljön följer inte administrativa gränser, utan består av en kombination av lokala förutsättningar och ekosystem som hänger ihop från avrinningsområdets källor till havet. Det innebär också att vattenresurserna, vattenmiljökvaliteten och ekosystemtjänsterna behöver förvaltas i ett sammanhang för att utgöra en hållbar resurs för samhällets och sektorernas användning, inom en balanserad ram.

Vattenpolitiken i Sverige styrs också av vårt EU-arbete. EU:s vattendirektiv är ett nationellt åtagande. De svenska miljömålen sammanfaller med EU:s ramdirektiv för vatten och art- och habitatdirektivet och dess genomförandecykler. Dessa direktiv har införlivats i Sverige genom förordningar. Genomförandecyklerna på sex år skapar goda förutsättningar för adaptiv förvaltning, det vill säga en läro- och förändringsprocess i förvaltningsarbetet.

Genomförandet av vattenförvaltningen innebär nationella prioriteringar och avvägningar. Detta kräver en utvecklad dialog mellan nationella myndigheter, länsstyrelser, kommuner och andra intressenter.

Implementeringen av vattenförvaltningen ska ske med helhetssyn, i samverkan och integrerat med genomförandet av andra förordningar och direktiv inom vattenområdet och naturvården. Inom arbetet med vattenmiljön på nationell nivå ligger fokus i första hand på att uppnå miljökvalitetsmålen *Levande sjöar och vattendrag*, *Ett rikt växt och djurliv*, *Ingen övergödning* och *Giftfri miljö*.

Under strategiperioden förutser vi en aktiv dialog om organisationen av vattenförvaltningen i Sverige för att säkerställa att Sverige uppnår sina EU-åtaganden och de under miljöbalken beslutade miljökvalitetsnormerna genom genomförande av åtgärdsprogram och förvaltningsplaner.

Havspolitik

Blå tillväxt utgör EU:s långsiktiga strategi för tillväxt inom den maritima sektorn¹. Blå tillväxt relaterar till Europa 2020 *Strategin för smart och hållbar tillväxt för alla*² såväl som till den nationella *Innovationsstrategin* och *Miljöteknikstrategin*³.

Regeringen har pekat ut den maritima sektorn som viktig för tillväxt och utveckling. En nationell maritim strategi togs fram 2015. Strategin utgör ett inriktningsdokument för det fortsatta arbetet med att utveckla de maritima näringarna och bygger på tre likställda perspektiv: Hav i balans, Konkurrenskraftiga maritima näringar och Attraktiva kustområden. Utöver utveckling av traditionella branscher som fiske och sjöfart finns det utvecklingspotential för bland annat energiproduktion till havs, nya former för vattenbruk, miljöteknik, bioteknik och marin och kustnära turism.

Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för genomförande av havsmiljödirektivet, som har införlivats i svensk rätt genom havsmiljöförordningen (2010:1341) samt har uppdraget att genomföra en sammanhållen svensk havsplanering enligt havsplaneringsförordningen (2015:500).

När det gäller genomförandet pekar politiken på att de olika mål, processer och handlingsplaner som är styrande för havs- och vattenmiljöarbetet behöver effektiviseras, samordnas och integreras med stöd av gemensamma målsättningar på global, EU och nationell nivå. Vårt arbete att samordna och leda arbetet med tre nya havsplaner går under strategiperioden in i en intensiv fas med avsikt att bereda tre planer för regeringsbeslut år 2019.

Havspolitikerna utgår från att haven utgör en oundgänglig resurs för människan och samhället. Målsättningen är att kunna utveckla nyttjandet av havets resurser på ett hållbart vis så att vi säkerställer en god havsmiljö. Detta kopplar både till EU:s strategi för blå tillväxt och till den marina strategin om hållbar förvaltning samt till mål och strategier antagna inom Ospar och Helcom. Nationellt uttrycks detta i Strategi för utveckling av de maritima näringarna från 2015. Havspolitikerna omfattar en rad åtgärder för att restaurera och skydda havsmiljön, motverka övergödningen och minimera påverkan av miljögifter i havet. Fokus ligger på att nå de miljö kvalitetsmål som är av betydelse för havsmiljön.

Fiskeripolitiken

Regeringen vill främja ett hållbart fiske i Sverige, Europa och globalt. Att bidra till detta ligger i linje med Sveriges politik för global utveckling och framförallt mål nummer 14 i Agenda 2030. En hållbar fiskeriförvaltning är

¹ COM(2012) 494

² KOM(2010)

³ Strategin för utveckling och export av miljöteknik, regeringspromemoria 2011-09-01.

en förutsättning för att stärka sysselsättningsmöjligheterna inom fisket och bidrar till att trygga livsmedelsförsörjningen.

Sverige har mer än tvåhundra mil kust, tusentals mil av vattendrag och drygt hundratusen sjöar. En fortsatt god och ändamålsenlig fiskförvaltning och fiskevård, både i kustnära områden och i inlandet, skapar stora möjligheter för ökat företagande inom såväl nya former för vattenbruk som fritidsfiske och fisketurism. Fritidsfisket är även en utbredd och uppskattad friluftaktivitet i Sverige och betydelsefull rekreativ möjlighet för medborgarna.

De nationella miljökvalitetsmålen betonar vikten av att skydda hotade arter, bevara genetisk variation, vidmakthålla ekosystemtjänster, att naturligt förekommande fiskarter ska fortleva i livskraftiga bestånd och att en god hushållning sker med naturresurserna.

Fiskförvaltningen är också central för att uppnå miljömålsättningarna inom havs- och vattenpolitiken. Bland mycket annat ska fisken och haven skyddas genom att inrätta fler marina skyddade områden. EU:s gemensamma fiskeripolitik skapar förutsättningar att uppnå målet om god miljöstatus och ett långsiktigt hållbart fiske. Västerhavet hyser Sveriges högsta marinbiologiska mångfald. Många hotade arter har komplexa livscyklar och en geografisk utbredning som förutsätter både lokala skyddsstrategier och internationellt samarbete.

EU:s reformerade fiskeripolitik innebär att alla fångster av kvoterade arter ska redovisas, landas och kvotavräknas. Övergången från en landningsbaserad till en fångstbaserad förvaltning innebär en stor förändring för fisket såväl som för förvaltningen. Ett fördelningssystem baserat på individuella fiskemöjligheter, i kombination med möjligheten att tillfälligt kunna överlåta dessa under året, bedöms vara en möjlig väg för att minska risken för oönskade effekter såsom kollektiva redskapsstopp tidigt under fiskeåret. Det skulle också ge en ökad möjlighet för enskilda fiskare att anpassa sina fiskemöjligheter samt ge bättre planeringsmöjligheter för enskilda fiskare under året.

Inom de närmaste tre åren kommer verksamhetens fokus ligga på införandet av landningsskyldigheten, nytt system för fördelning av fiskemöjligheter, fiskereglering i marina skyddade områden och spårbarhetssystemet för fiskeri- och vattenbruksprodukter.

Klimatpolitiken

Klimatpolitiken genomsyrar alla politikområden och pekar på behovet av en samhällsomställning mot en mer biobaserad ekonomi och ett fossilfritt Sverige.

Miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan har beslutats av Riksdagen. Målsättningen är att halten av växthusgaser i atmosfären ska stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte

medför allvarliga risker. Detta är samstämmigt med det Sverige förbundit sig att verka för i enlighet med FN:s ramkonvention om klimatförändringar (Klimatkonventionen) och ambitionen av det globala hållbarhetsmålet för klimat (SDG13) inom FN:s Agenda 2030.

Det nationella arbetet är starkt kopplat till den globala klimatpolitiken där Sverige varit pådrivande för en ökad ambitionsnivå när det gäller såväl målformuleringar som takten på genomförandet. Under 2016 ratificerade Sverige det så kallade Parisavtalet inom Klimatkonventionen och i höstbudgeten 2016 lade regeringen fram en ambitiös nationell satsning för det fortsatta klimat- och miljöarbetet 2017 och framåt. Regeringen ger bland annat stöd till lokala och regionala klimatinvesteringar genom satsningen Klimatklivet.

Miljömålsberedningen har lämnat ett förslag på ett klimatpolitiskt ramverk i sitt delbetänkande i mars 2016 (SOU 2016:21) och presenterade i juni 2016 sitt slutbetänkande i form av en samlad klimat- och luftvårdsstrategi för Sverige (SOU 2016:47). Under 2017 planeras en Klimatproposition som ska förtydliga arbetet framöver.

På uppdrag av regeringen drivs Nationellt kunskapscentrum för klimatanpassning vid SMHI där HaV medverkar. På regional nivå har Länsstyrelserna sedan 2009 ansvaret för Klimatanpassningsarbetet.

Sötvatten och marina miljöer påverkas av klimatförändringen. En hållbar förvaltning av dessa miljöer kräver åtgärder för att begränsa klimatpåverkan och för att hantera de klimatförändringarna som inte kan undvikas. HaV arbetar redan idag med klimatfrågan inom sina samarbetsområden såsom miljömålsarbetet, EU-direktiv, regional överenskommelser, och internationella konventioner.

Forsknings- och miljöövervakningspolitiken

Sveriges förvaltning av hav och vatten ska vila på en trygg vetenskaplig grund och därför strävar vi efter att myndighetens beslut ska fattas på bästa tillgängliga kunskap.

Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten har en gemensam beredning av Miljöforskningsanslaget (1:5) som är avsett för forskning till stöd för myndigheternas långsiktiga kunskapsförsörjning. Den gemensamma forskningsstrategin för perioden 2011-2016 har prioriterat forskning för att nå de svenska miljömålen. En ny strategi för anslaget kommer gälla från 2017 och framåt.

Den svenska politiken har under många år strävat efter att forskning och analyser framförallt ska genomföras av universitet och högskolor och i viss mån expertmyndigheter och forskningsinstitut. Det har därför blivit allt viktigare att förvaltningsmyndigheter som Havs- och vattenmyndigheten har en väl fungerande beställningsfunktion och en god omvärldsbevakning

för sin egen kunskapsförsörjning. Det är också viktigt med en samverkan med andra forskningsfinansiärer.

En av de viktigaste källorna till data och grundläggande information inom havs-, vatten- och fiskförvaltning, kommer från miljöövervakning och datainsamling. Det är en nödvändig infrastruktur för myndigheternas och forskarvärldens analyser och utredningar. Mycket av dagens miljöövervakning och datainsamling är styrt av behoven inom miljömålssystemet, EU-förordningar, EU-direktiv och nationella regelverk och förordningar. Därtill har Sverige förbundit sig att rapportera miljödata inom ramen för ett antal globala och regionala konventioner (Helcom och Oskar). Miljöövervakning och datainsamling behöver de kommande åren anpassas efter nya behov av kunskap som styrs av dessa regelverk. Det kommer kräva satsningar på att utveckla exempelvis indikatorer, DNA-teknik, och fjärranalysmetoder.

I Sverige har riksdagen beslutat om en särskild satsning på ett nytt forsknings- och undersökningsfartyg för provtagning i kustvatten och hav som beräknas vara klart 2019.

Förstärkningarna av åtgärdsanslaget 1:11 och miljöövervakningsanslaget 1:2 innebär en satsning på kartläggningen av akvatiska ekosystem och en utvecklad miljöövervakning för att möta nya behov.

Forskningspolitikens inriktning inom miljöområdet har i ökande utsträckning fokuserat på de stora samhällsutmaningarna och därmed även hållbar utveckling. Det har inneburit satsningar på forskning och innovation som är mer integrerad, internationell och lösningsorienterad. Förutom naturvetenskap och teknik har även samhällsvetenskapliga och tvärvetenskapliga perspektiv blivit allt viktigare. Denna utveckling reflekterar att utmaningarna inom miljöområdet också är viktiga samhällsproblem som kräver omfattande forskning inom många discipliner.

Vi ser en tydlig trend som innebär främjande av samarbete mellan länder. Det gäller såväl forskning som miljöövervakning.

En annan tydlig trend är ett ökat fokus på dialog och kommunikation för att forskningen och miljöövervakningen ska komma till nytta i samhället och att även näringslivet involveras i forskningssatsningarna.

En rad politiska förslag, nationellt och inom EU, har lagts fram med ökade budgetar för miljöforskning, men det återstår att se om det blir verklighet. Regeringens Maritima strategi pekar också på ett stort kunskapsbehov inom havs- och vattenmiljöområdet. Den svenska regeringen har som målsättning att "Sverige ska vara en ledande kunskapsnation och ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer." I höstbudgeten 2016 föreslår regeringen höjda anslag som avser forskningssatsningar som ska möta globala samhällsutmaningar inom klimat, hälsa och livsvetenskap, migration, digitalisering och ett hållbart samhällsbyggande. Vidare föreslår

regeringen även en särskild funktion med uppgift att sammanställa, utvärdera och kommunicera resultat från miljöforskningen.

Politiken för global utveckling och Agenda 2030

Havs- och vattenmyndigheten bidrar till genomförandet av den av Sveriges riksdag antagna Politiken för global utveckling (PGU) inom vårt verksamhetsområde. Detta innebär att vi ska ta hänsyn till effekter för utvecklingsländer i myndighetens beslut.

Regeringen har angivit fem prioriteringar inom post-2015-agendan:

Hållbarhet i dess tre dimensioner, klimat, jämställdhet, sysselsättning och samstämmighet⁴. Inom ramen för dessa prioriteringar kommer vi att inrikta arbetet mot åtgärder som främjar en rättvis och jämlik tillgång till och förvaltning av naturresurser, lika möjligheter oavsett kön, samt till ett engagemang i det internationella miljö- och klimatarbetet.

En handlingsplan för människorna, planetens och vårt välbefinnande beslutades av FN hösten 2015.⁵ Länderna, däribland Sverige, har förbundit sig att genomföra denna plan i samarbete och partnerskap. Agenda 2030 bygger vidare på Millennieutvecklingsmålen och omfattar 17 mål och 169 delmål. Dessa mål gäller från 2016 ska stimulera till handling och är därmed ett åtagande också för Sverige under de kommande 15 åren. Under strategiperioden förutser vi att agendan kommer att få betydelse för myndighetens prioriteringar såväl nationellt som internationellt.

Av de 17 fastställda målen är det främst tre mål som berör vårt ansvar och vår verksamhet:

- Mål 6: Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla.
- Mål 14: Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling.
- Mål 15: Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

Inom Politiken för global utveckling och vårt utvecklingssamarbete beaktar vi särskilt SDG mål 1 om fattigdomsbekämpning, mål 2 om avskaffandet av hunger, samt mål 5 om jämställdhet.

⁴ PGU och den genom Lissabonfördraget 2009 antagna Policy Coherence for Development, PCD

⁵ A/RES/70/1 – Transforming our world; the 2030 Agenda for Sustainable Development

Under strategiperioden kommer vi att arbeta med att integrera agenda 2030-målen i vårt nationella arbete tillsammans med andra nationella myndigheter för att nå ökade synergier in den tvärssektoriella verksamheten.

Generationsmålet och miljökvalitetsmålen

Flera av riksdagens 16 miljökvalitetsmål har direkt anknytning till vatten – *Bara naturlig försurning, Giftfri miljö, Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Ett rikt växt och djurliv och Myllrande våtmarker.*

Utöver dessa har flertalet av miljökvalitetsmålen en nära koppling till vatten, till exempel *Begränsad klimatpåverkan, Ett rikt odlingslandskap, Levande skogar* och *God bebyggd miljö.*

Havs- och vattenmyndigheten är en av 25 myndigheter med ansvar inom miljömålssystemet med uppgift att verka för att generationsmålet och alla 16 miljökvalitetsmålen nås. I det ansvaret ligger också att vi vid behov ska föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling. Genom Miljömålsrådet har politikens ambition att åstadkomma resultat ytterligare förtydligats, det vill säga att åtgärder ska ge positiva effekter i miljön.

Havs- och vattenmyndigheten har ett särskilt utpekat uppföljningsansvar för tre av miljökvalitetsmålen: *Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård* och *Ingen övergödning:*

Levande sjöar och vattendrag

"Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas."

Hav i balans samt levande kust och skärgård

"Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringsar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar."

Ingen övergödning

"Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten."

I Sverige utgör de etappmål för biologisk mångfald och ekosystemtjänster som regeringen har beslutat, tillsammans med de insatser som beskrivs i propositionen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster, den samlade strategin på området för biologisk mångfald till 2020.

Digitaliseringspolitiken

För att öka takten i digitaliseringen av samhället har regeringen beslutat om att underteckna en avsiktsförklaring för digital förnyelse av det offentliga Sverige tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting – Digitalt först. Samtidigt tillsätts också ett särskilt råd för digitaliseringen av det offentliga Sverige.

Det politiska målet är att växla upp arbetet med att digitalisera det offentliga Sverige. Det skapar bland annat viktiga möjligheter och förutsättningar för ett mer klimatsmart samhälle, fler arbetstillfällen och snabbare planprocesser för fler bostäder. För att möjliggöra dessa samhällsvinster måste vi tänka digitalt först. För att skapa en samverkande och innovativ offentlig förvaltning ska den digitala förnyelsen prioriteras.

I budgetpropositionen för 2016 har regeringen gjort bedömningen att digitala tjänster ska, så långt som möjligt och där det är relevant, vara förstahandsval i den offentliga sektorns kontakter med medborgare, organisationer och företag.

Vi kommer under perioden att ta ett tydligt ansvar för de delar av Naturvårdsverkets regeringsuppdrag *Smartare miljöinformation* som är vattenrelaterade.

Vidare kommer vi att fortsätta det interna digitaliseringsarbete som vi påbörjat genom ett brett införande av elektronisk ärendehantering och lagring.

Förvaltningspolitiken

Alla statliga myndigheter ska bidra till att uppnå det förvaltningspolitiska mål riksdagen fastställt:

En innovativ och samverkande statsförvaltning som är rättssäker och effektiv, har väl utvecklad kvalitet, service och tillgänglighet och som därigenom bidrar till Sveriges utveckling och ett effektivt EU-arbete.

Statsförvaltningen har en central roll i Sveriges utveckling. En rättssäker och effektiv förvaltning stärker demokratin och har en avgörande betydelse för utvecklingen av en hållbar ekonomisk tillväxt. En väl fungerande och tillgänglig förvaltning, tillsammans med välskötta offentliga finanser, ligger till grund för ett starkt och välmående Sverige.

Vi kommer att fortsätta vårt arbete med god intern styrning kontroll med målet att ha ett effektivt nyttjande av tilldelade resurser liksom ett effektivt genomförande av vår verksamhet med juridiskt god kvalitet.

Arbetsgivarpolitiken

Som arbetsgivare vill regeringen att:

- Staten ska vara en attraktiv och föredömlig arbetsgivare.
- Statliga myndigheter ska bedriva ett strategiskt arbete med sin kompetensförsörjning.
- Statsanställda ska avspegla befolkningens sammansättning, vilket har betydelse för legitimiteten och allmänhetens förtroende för den statliga förvaltningen. Ett respektfullt och värdigt bemötande av allmänheten har också betydelse för förtroendet.

Vi kommer att öka våra aktiviteter för att även fortsatt vara en attraktiv arbetsgivare för såväl nuvarande som framtida medarbetare. I vår kommunikation med arbetssökande kommer vi att öka vår användning av sociala medier. Genom utbildningsinsatser stärker vi våra medarbetare i rollen som statstjänstemän.

Hur vi arbetar

Vårt uppdrag

Vi har tagit fram en vision som guidar oss i vårt arbete över strategiperioden 2017-2020. Denna vision illustrerar vårt dubbla uppdrag som miljömyndighet och uppdraget att verka för hållbart nyttjande av naturresurser.

Visionen lyder:

Levande hav, sjöar och vattendrag till glädje och nytta för alla

Detta innebär att:

Vi tar ansvar för att hav och sötvatten nyttjas men inte överutnyttjas. Vi utgår från ekosystemens och människans behov nu och i framtiden. Detta gör vi genom att samla kunskap, planera och fatta beslut om insatser för en bättre miljö och samhällsutveckling. För att nå framgång samverkar och förankrar vi vårt arbete med alla berörda, nationellt såväl som internationellt.

Vår organisation

Vårt uppdrag och våra arbetsformer finns i myndighetsförordningen (2007:515) och förordningen (2011:619) med instruktion för Havs- och vattenmyndigheten.

För att möta vårt uppdrag har vi organiserat oss i avdelningar och enheter med ansvar för genomförande av myndighetens uppdrag. Ansvaret för detta har huvudsakligen fördelats på fyra avdelningar: avdelningen för havs och vattenförvaltning, avdelningen för fiskförvaltning, kunskapsavdelningen och avdelningen för verksamhetsstyrning. GD med stab har också enheter för kommunikation, personal och internrevisor. Myndighetens ledning består av GD med avdelningscheferna, stabschef, kommunikationschef och personalchefen. Avdelningen för verksamhetsstyrning och kunskapsavdelningen stöder arbetet på de olika sakenheterna i organisationen.

Vår verksamhetsstruktur

Vår verksamhet har vi strukturerat i sex verksamhetsområden:

1. Kunskapsuppbyggnad
2. Havs- och vattenförvaltning
3. Havsplanering
4. Fiskförvaltning
5. Internationellt utvecklingsarbete
6. Administration och intern service

Dessa områden är sedan nedbrutna i verksamhetsprocesser som motsvarar vårt uppdrag såsom det framgår av vår instruktion enligt följande:

Verksamhet	Verksamhetsprocess
1. Kunskapsuppbyggnad	<ul style="list-style-type: none"> • Forskning, utredning och analys • Miljöövervakning och datainsamling • Miljömålsuppföljning
2. Havs- och vattenförvaltning	<ul style="list-style-type: none"> • Samordning av havs- och vattenförvaltning • Reglering av havs- och vattenförvaltning • Miljöbalksprövning • Tillsynsvägledning • Åtgärdsarbete • Internationellt arbete inom havs- och vattenförvaltning som inte är EU-initierat
3. Havsplanering	<ul style="list-style-type: none"> • Havsplanering
4. Fiskförvaltning	<ul style="list-style-type: none"> • Gemensamt för fiskeripolitiken och reglering • Tillträde • Fiskerikontroll • Internationellt arbete inom fiskförvaltning som inte är EU-initierat
5. Internationellt utvecklingssamarbete	<ul style="list-style-type: none"> • Internationellt utvecklingssamarbete
6. Administration och intern service	<ul style="list-style-type: none"> • Styrning planering och uppföljning • Extern och intern information • Bidragshantering • Personaladministration • Förvaltningsjuridik • Lokaler, utrustning och gemensam service • IT • Facklig verksamhet • Kompetensutveckling

Denna verksamhetsstruktur används för uppföljning och redovisning av myndighetens arbete för såväl tid som pengar. Detta görs löpande men också i myndighetens årsredovisning som är indelad i denna struktur.

Hur vi styr vår verksamhet

En god planering och prioritering utgör en av grundförutsättningarna för att vi ska genomföra vårt arbete på ett bra sätt. Grunden för vår planering är vår verksamhetsstrategi. För att möta den åtgärdsplan som myndigheten upprättat genom regeringsuppdraget, *Uppdrag hur myndigheten ska verka för att nå miljömålen*, är strategin fyraårig.

Planen är rullande och pekar också ut årliga aktiviteter och leveranser vilket gör att verksamhetsstrategin också utgör myndighetens årliga verksamhetsplan där generaldirektören således pekar ut särskilt prioriterade aktiviteter och leveranser för det kommande året.

Mål, strategier och leveranser i verksamhetsstrategin ligger sedan till grund för enheternas planering, där vi planerar all vår tid, ända ut på medarbetarnivå.

Enheterna ska i sin planering tydliggöra vad som ska göras och var uppdraget kommer ifrån, vad det ska mynna ut i, hur lång tid det tar och vilka som är involverade i arbetet

Den strategiska planen är indelad i enlighet med den tidigare beskrivna verksamhetsstrukturen. För varje verksamhetsprocess har vi pekat ut ett antal strategier som utgör valda handlingsalternativ för att vi ska nå ett bättre resultat i vårt arbete

Vårt ledningssystem tydliggör ansvar, rutiner och arbetssätt. Det ger oss förutsättningar att leva upp till kraven som ställs i förordningen om intern styrning och kontroll.

Vårt ledningssystem ska styra verksamheten så att vi lever upp till ställda krav och ska samtidigt vara ett verktyg för utveckling och ständig förbättring av vår verksamhet. Ledningssystemet ger oss vägledning i hur vi planerar och följer upp verksamheten för att vi bättre skall nå vårt uppdrag.

Vår värdegrund

Statsförvaltningen ska bygga på och understödja demokrati, mänskliga rättigheter och rättssäkerhet samtidigt som den erbjuder en effektiv verksamhet med ett tydligt medborgarperspektiv. Behovet av att kunna hantera komplexitet och samverka över myndighets- och sektorsgränser är därför en given förutsättning. Detta ställer höga krav på den enskilda statstjänstemannens kompetens såväl som på myndighetsledningens arbete med att organisera och utveckla verksamheten.

Vi har därför utarbetat en gemensam värdegrund för att skapa samsyn kring hur vi samarbetar, samverkar och bemöter varandra och omvärlden samt om vad som är viktiga förhållningssätt för just Havs- och vattenmyndigheten. Värdegrunden är en gemensam kompass vilket syftar till ökad tydlighet, högre effektivitet och bättre förståelse för varandra.

Vi har enats om att uttrycka vår värdegrund i tre ord:

Öppna

Vi är lyhörda och förstår varandras och omvärldens behov och intressen och skapar goda förutsättningar för delaktighet och påverkan. Detta gör oss till en synlig och efterfrågad miljömyndighet som välkomnar åsiktsutbyte

och dialog. Genom tydliga mål och arbetssätt där vi involverar alla berörda skapar vi tillgänglighet och bygger förtroende.

Kompetenta

I samarbete med omvärlden samlar och sprider vi kunskap. Vi är skickliga på att dela, förädla och använda kunskap och utvecklar på så sätt ständigt vår kompetens och effektiva arbetsmetoder. Vi är professionella i vårt agerande och levererar i tid med rätt kvalitet. Vårt arbete är avgörande för en god miljö i hav och sötvatten.

Ansvarstagande

Vi har respekt för olika åsikter och idéer och tror på alla människors lika värde. Var och en av oss tar ansvar för mål, resultat och relationer och vi arbetar utifrån helheten i vårt uppdrag. Genom samarbete och långsiktighet tar vi ansvar för våra resurser. På så sätt uppfyller vi våra uppdragsgivares och intressenters förväntningar.

Verksamhetsområden

Kunskapsuppbyggnad

Myndighetens förvaltnings- och åtgärdsarbete är starkt beroende av en god kunskapsförsörjning. Det är därför viktigt att våra anställda är uppdaterade kring ny kunskap och forskningsresultat och att de ges möjlighet till ett regelbundet erfarenhetsutbyte med omvärlden.

Vi har också ansvar för att bidra till att samhället i övrigt har tillgång till kunskap om tillståndet i miljön samt resultaten av miljöarbetet med fokus på sjöar, vattendrag, kust och hav. Detta sker bland annat genom att vi samordnar miljöövervakning, följer upp miljömålsarbetet, beställer och utför egna analyser och utredningsuppdrag samt medverkar i forskningsutlysningar.

Vi har en kontinuerlig bevakning av kunskapsläget i omvärlden och har ett bibliotek som är öppet för allmänheten.

För att sprida information i vårt dagliga arbete har vi dialog med intressenter och en tydlig kommunikationsstrategi och plan.

Vad vi vill uppnå till 2020

Vi har god kunskap om tillståndet i miljön inom våra ansvarsområden. Rapporteringen bygger på att miljöövervakningsprogrammen uppfyller behoven och kraven enligt internationell och nationell lagstiftning.

Vi ligger steget före och identifierar kunskapsluckor för att bidra till att relevant forskning genomförs som bidrar till att nå miljömålen och lösa miljö- och samhällsutmaningar inom myndighetens område.

Myndighetens miljödata ska vara öppna och tillgängliga för alla för att ge ökad samhällsnytta av dessa.

Vi bidrar till att värdet av ekosystemtjänster integreras i miljömålsarbetet och i myndighetens beslut.

Vi har en uppföljning av miljömålen som bidrar till en adaptiv förvaltning och ett effektivare åtgärdsarbete.

Forskning, utredning och analys

Vi verkar för att relevant forskning genomförs som bidrar till att lösa prioriterade miljöproblem och samhällsutmaningar inom myndighetens område. Vi genomför utredningar, analyser och kunskapsynteser både internt och genom uppdrag till externa experter.

Vårt arbetssätt

- För att säkerställa att förvaltningen och åtgärdsarbetet bygger på vetenskaplig grund identifierar vi kunskapsluckor och forskningsbehov för att kunna bereda relevanta forskningsutlysningar och utredningar såväl tillsammans med nationella forskningsfinansiärer som tillsammans med andra europeiska länder.
- Vi tillgodoser vårt behov av vetenskaplig rådgivning till förvaltningen genom att etablera långsiktiga samarbeten med expertmyndigheter och universitet.
- Vi stödjer svenska forskare och experters deltagande i prioriterade internationella arbetsgrupper för att säkra en vetenskaplig grund för framtida förhandlingsförslag i internationella organ som exempelvis ICES och Arktiska rådet.
- Vi fortsätter utveckla vår forskningskommunikation och utför regelbunden omvärldsbevakning inom prioriterade områden för att bidra till den interna och externa kunskapsspridningen.
- För att tydliggöra de samhällsekonomiska effekterna av våra beslut tar fram vi fram metodik och genomför konsekvensanalyser.
- Under ledning av SCB bidrar vi till Sveriges officiella statistik genom att ta fram underlag och sammanställa relevanta data.
- Tillsammans med andra myndigheter medverkar vi i EU:s jordobservationsprogram Copernicus, för att ta fram morgondagens miljöövervakningstjänster och dataunderlag för klimatanpassning.

Prioriterad verksamhet 2017

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Forskningsutlysning i samarbete med Formas. <ul style="list-style-type: none"> • Inom JPI WATERS: Closing the Water Cycle Gap – Improving Sustainable Water Resources Management; • Inom JPI Oceans: Marine ecosystem services samt Marine spatial planning. 	2017	Kf	Samtliga sakenheter
Konferens för spridning av forskningsresultat till stöd för myndighetens verksamhet.	2017 - 2020	Kf	Samtliga sakenheter
Forskningsutlysningar tillsammans med Naturvårdsverket inom Miljöforskningsanslaget.	2017 - 2020	Kf	Samtliga sakenheter

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Strategisk plan för Miljöforskningsanslaget 2017 - 2021	2017	Kf	
Metodutveckling och analys bland annat avseende vattnets värde och ekonomisk konsekvensanalys av åtgärder	2017 - 2020	Kf	Km Hv, Hb, Hp, Fr
Underlag för Havs- och vattenmyndighetens officiella statistik	2017 - 2020	Kf	Km, Hv, Hb, Hm, Hp, Fr, Fa
Plan för utvecklingsåtgärder med fokus på stärkt forskningskommunikation inom myndighetens område	2017	Kf	Kom
Bistå regeringskansliet i planering och genomförande av ICES årliga konferens 2019.	2017-2019	Kf	Km, Fr, Kom

Miljöövervakning och datainsamling

Miljöövervakningen ska vara till nytta i förvaltningsarbetet och åtgärdsarbetet, samt spegla direktivens behov, genom insamling av data som är relevanta för ändamålet i omfattning, karaktär, geografisk spridning och där övervakningen av havs- kust- och ytvatten är flexibel och målinriktad.

Myndighetens behov av miljöövervakning och datainsamling i hav och sötvatten tillgodoser vi genom överenskommelser, avtal och bidrag till utförare på universitet och expertorganisationer. Miljöövervakning omfattar det som krävs enligt svenska regelverk och internationella konventioner och direktiv. Här kan särskilt nämnas EU:s havsmiljödirektiv och vattendirektiv samt biogeografisk uppföljning enligt EU:s habitatdirektiv. Myndigheten bereder dessutom beställningar av datainsamling gällande fiskövervakning enligt EU:s datainsamlingsförordning EU-MAP samt hanterar ansökningar ur EHFF (Europeiska Havs- och Fiskerifonden).

Den insamlade informationen ligger till grund för arbetet med de nationella miljö kvalitetsmålen samt för den statusklassificering av den akvatiska miljön som används i havsförvaltningens åtgärds- och uppföljningsarbete.

Vi medverkar i pågående initiativ för att säkerställa att det finns nationell infrastruktur i form av forsknings- och undersökningsfartyg för miljöövervakningens behov.

En mycket viktig del av myndighetens arbete är att se till att miljöövervakningsdata som samlas in är lagrade på ett betryggande sätt, är åtkomliga för användare samt görs kända. Detta sker bland annat genom avtal med expertmyndigheter och universitet som ansvarar för att

långsiktigt förvalta och tillgängliggöra miljödata (s.k. datavärddar) genom publicering av data på exempelvis badplatsen.se och i vattenförvaltningens databas VISS. Myndigheten stöder och ger dessutom ut ett antal publikationer där trender och tillståndet i miljön presenteras, exempelvis Havet, Sötvatten och Resursöversikten inom fisket.

Vårt arbetssätt

- Vi utvecklar miljöövervakningen i sjöar, vattendrag och kustvatten och vägleder länsstyrelser och kommuner i arbetet med att få tillräckligt effektiva program för kontrollerande, operativ och undersökande övervakning.
- Vi utvecklar miljöövervakningen av havet för att få tillräckligt effektiva program som beskriver tillståndet i miljön.
- Vi har god kunskap om miljötilståndet i havet och är drivande i arbetet med att kartlägga havets livsmiljöer.
- För att genomföra Sveriges åtaganden inom havsmiljöarbetet har vi samarbete med andra länders myndigheter och dialog med berörda intressenter.
- Genom datainsamling och biologisk rådgivning säkerställer vi underlag för en ekosystembaserad fiskförvaltning.
- Genom att etablera långsiktiga samarbeten med expertmyndigheter och universitet tillgodoser vi vårt kontinuerliga behov av miljöövervakning.
- För ökad spridning och användning av miljöövervakningsdata arbetar vi aktivt för att tillgängliggöra miljödata och miljöinformation via webb och publikationer.

Prioriterad verksamhet 2017

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Genomförande av flerårsplan för revision av nationell miljöövervakning (hav och sötvatten)	2017 - 2020	Km	Hv, Hb
Särskilda satsningar på utökad finansiering inom miljöövervakning: Kartläggning av marina livsmiljöer, utveckling av metoder för övervakning av grundvatten och ytvatten enligt krav i EU-direktiv m.m.	2017 - 2020	Km	Hv, Hb, Hp, Fr

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Genomförande av föreslagna åtgärder inom RU God tillgänglighet av data från vattenanknuten recipientkontroll	2017 - 2020	Km	Hv, Hm
Kvalitetsarbete för att säkerställa full användbarhet av insamlade data.	2017 - 2020	Km	Kf, Hb, Hm
Revision och anpassning av undersökningstyper.	2017 - 2020	Km	Kf, Hv, Hb
Utveckla och samordna statusbedömningar avseende miljön i Östersjön och Nordsjön 2017: Holas II (HELCOM); IA 2017 (OSPAR).	2017	Km	Kf, Hv, Hb
Förslag till ny samlad rapportering av tillståndet i miljön från källa till hav om tillståndet i miljön nationellt.	2017 - 2020	Km	Kf, Hv, Hb, Kom
Beställning av regional och nationell miljöövervakning samt datavärdskap.	2017 - 2020	Km	Hv, Hb, Vj, Ve
Beställning av övervakning enligt EU:s havsmiljödirektiv och kraven i barlastkonventionen samt framtagande av vägledning för vattendirektivets övervakningsprogram.	2017 - 2020	Km	Ve
Beställning av datainsamling inom fiskförvaltning (GFP/DCF).	2017 - 2020	Km	Fr, Vj, Ve
Samordning internationell rapportering m.a.p. övervakning och miljö tillstånd till EU, EEA, OSPAR, ICES, OECD m.fl.	2017 - 2020	Km	Kf, Ki, Hv, Hb, Hm, Fr
Ta fram en översikt kring vilken miljöövervakning som behövs för att uppfylla alla relevanta krav vi har på oss, inklusive en miljöövervakningsstrategi.	2017	Km	Kf, Ki, Hv, Hb, Hm, Fr

Miljömålsuppföljning

Vi gör årlig uppföljning av de tre miljö kvalitetsmål som myndigheten har uppföljningsansvar för och bidrar med underlag till andra miljö målsmyndigheter i deras årliga uppföljning av övriga miljö kvalitetsmål. Vi utvecklar målmanualer och indikatorer för de mål där vi har huvudansvar. Vi medverkar också i den fördjupade utvärderingen av miljö målsarbetet genom att ta fram eller beställa underlag för detta.

Indikatorutvecklingen sker tillsammans med myndighetens arbete med havsmiljö- och vattendirektivet.

Vårt arbetssätt

- Vi bidrar till att nå miljömålen genom att stärka samarbetet med andra miljömålsmyndigheter inom uppföljningsarbetet.
- Vi kopplar ihop direktivens åtgärdsprogram till miljömålsarbetet.
- Vi använder den årliga uppföljningen och den fördjupade utvärderingen för att förbättra och effektivisera åtgärdsarbetet.
- Vi utvecklar målmanualerna för de miljömål som myndigheten har ansvar för att följa upp med syfte att underlätta och förtydliga miljömålsarbetet internt och vid länsstyrelser och andra myndigheter.
- Vi utvecklar indikatorer för att kunna följa upp miljömålen samt EU:s miljödirektiv och därigenom utvärdera resultaten av åtgärdsarbetet och effekterna i miljön.
- Vi bevakar utvecklingen av indikatorer inom Agenda 2030 för att kunna harmonisera och utnyttja indikatorer på ett effektivare sätt.

Prioriterad verksamhet 2017

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Analyser inför Fördjupad utvärdering av miljömålen 2019 (FU 19).	2017 - 2019	Kf	Samtliga sakenheter
Årlig uppföljning 2017.	2017	Kf	Samtliga sakenheter
Samlad indikatorutveckling avseende miljömål, maritima strategi och miljödirektiv med särskild hänsyn till indikatorer inom Agenda 2030.	2017 - 2020	Kf	Ki, Hv, Hb, Hm, Hp, Fr
Målmanualer och koppling till de globala hållbarhetsmålen inom Agenda 2030.	2017-2020	Kf	Ki, H-stab

Havs- och vattenförvaltning

Havs- och vattenförvaltningen avser myndighetens arbetsuppgifter kring vattenresurser och havs- och vattenmiljö kvalitet. Förvaltningen utgår ifrån riksdagens miljö kvalitetsmål och den nationella lagstiftningen för att uppnå god havs- och vattenmiljö kvalitet.

Centrala regleringar är EU:s vattendirektiv, havsmiljödirektiv, art- och habitatdirektiv, miljöbalken, vattenförvaltningsförordningen och havsmiljöförordningen och de nationella miljö kvalitetsmålen och miljö kvalitetsnormerna som omsätts i planering, föreskrifter, vägledning, miljöprövning, åtgärder och tillsynsvägledning.

Internationellt och särskilt europeiskt samarbete är en viktig del för att genomföra målen liksom att samverka med myndigheter, kommuner, branschorganisationer och intresseorganisationer inom de olika arbetsuppgifterna.

Vad vi vill uppnå till 2020

Vi har en väl fungerande samverkan med berörda myndigheter och andra intressen med syfte att fatta väl beredda och avvägda beslut.

Vi har en ledande och samordnade roll i åtgärdsarbetet kopplat till miljö kvalitetsmålen och genomförandet av havs- och vattenmiljöförvaltningens åtgärdsprogram.

Klimatets förändring är en integrerad del i förvaltningsarbetet. Vår analyskapacitet och kompetens har stärkts så att vår vägledning rörande klimatförebyggande åtgärder och klimatanpassning blir tydlig och effektiv för att minska negativa effekter på samhälle och ekosystem.

Andelen sjöar, vattendrag och kustvatten som uppnår god ekologisk och kemisk status har ökat i enlighet med Vattendirektivets mål.

Åtgärdsprogrammet för havsmiljön genomförs och innefattar de regionala konventionernas krav och är samordnat med åtgärdsprogrammen inom vattenförvaltningen.

Arbetet för en god miljöstatus i Östersjön och Västerhavet har resulterat i minskad övergödning, minskad belastning av farliga ämnen och bevarande av den biologiska mångfalden.

Vi har utvecklat och utökat det marina områdesskyddet och förvaltningen av dessa i enlighet med Konventionen för biologisk mångfald och det så kallade Aichimålet om 10 procent skyddade marina miljöer till 2020.

Arbetet med limniskt områdesskydd har accelererat och fördjupats med målsättning att skydda, bevara och restaurera viktiga habitat så att ekosystemens funktioner bevaras.

Vi har ett strategiskt samarbete med myndigheter kring uthållig vattenkraft där energinyttan och moderna miljökrav skapar goda värden för alla aktörer och ekosystemen.

Etablerade åtgärdsprogram finns för hotade och värdefulla akvatiska arter och biotoper.

Vi har ett åtgärdsprogram för att begränsa effekterna av invasiva arter.

Vi har utvecklat grön infrastruktur så att det utgör ett stöd i åtgärdsarbetet inom havs- och vattenförvaltningen och till havsplaneringen.

Vårt arbete med vatten-, havs- och fiskeförvaltning säkerställer väsentliga ekosystemtjänster till stöd för de maritima näringarna och genomförandet av den maritima strategins mål.

De bidrag vi fördelar ska i ökad grad medverka till att åtgärder som bidrar till att miljö kvalitetsmålen uppfylls genomförs.

Vår bidragshantering ska vara tydlig och transparent, stödja samverkan och synergier med andra typer av finansiering och bidra till ett effektivare åtgärdsarbete och ökad sysselsättning.

Samordning av Havs- och vattenförvaltningen

Vi samordnar och rapporterar arbetet med genomförande av EU:s ramdirektiv för hav och vatten och samverkar med en rad olika myndigheter och andra berörda intressenter. Formerna för samverkan varierar. Vi har en formaliserad samverkan med SGU, SMHI och Länsstyrelserna/vattenmyndigheterna. Vi bereder frågor inför Miljömålsrådet.

Vi ansvarar för och medverkar i det EU-gemensamma arbetet kring genomförande av vatten- och havsmiljödirektivet (Common Implementation Strategy). Genom att arbeta strategiskt inom de regionala och globala konventionerna, liksom med EU:s Östersjöstrategi, söker vi samordning mellan konventionerna och mellan konventionerna och EU-arbetet.

Vi bedriver ett omfattande vägledningsarbete till stöd för genomförande av havs- och vattenförvaltningen och arbetet med områdesskydd.

Vårt arbetssätt

- Genom en sammanhållen och klimatanpassad åtgärdsstrategi samordnar vi genomförande av EU-direktiven, åtaganden inom de regionala konventionerna och uppfyllandet av miljö kvalitetsmålen.

- Vi använder Helcom och Oskar för att finna samsyn om problem, mål och medel samt lämpliga kollektiva eller samordnade åtgärder till stöd för ett koordinerat genomförande av havsmiljödirektivet.
- Genom vägledning stödjer vi länsstyrelserna i deras arbete och skapar förutsättningar för måluppfyllelse inom hav, vatten och naturvård.
- Vi samarbetar med andra myndigheter om grön infrastruktur för att upprätthålla viktiga ekologiska samband i den akvatiska miljön.
- Vi beaktar klimatförändringens långsiktiga effekter på vattenresurserna i vårt beslutsfattande och vid utformning av åtgärder för havs- och vattenmiljön.
- Genom att föra in miljöaspekterna i arbetet med Blå tillväxt samt tar aktiv del i arbetet med genomförande av den maritima strategin, stödjer vi ett hållbart nyttjande av havets resurser.
- I samverkan med Naturvårdsverket, övriga berörda myndigheter, kommuner och organisationer medverkar vi i genomförandet av regeringens friluftslivspolitik.

Prioriterad verksamhet 2017

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Utarbeta klimatstrategi för myndighetens arbete	2017	Kf	Berörda sakenheter
Fysisk påverkan i jordbruksvatten – ett dialogprojekt mellan Havs- och vattenmyndigheten och Jordbruksverket.	2017-2018	Hv	Hm
Ny nationell plan för kalkningsverksamheten för perioden 2016-2021, som ska bidra till att miljö kvalitetsnormerna för vatten kan följas.	2017-2019	Hb	Hv, Km
Rapportering av vattenförvaltningens förvaltningsplaner och åtgärdsprogram.	2017	Hv	Km, Vj
Samordnat genomförande av myndighetens arbete inom Oskar och Helcom	2017	Hv	Fr, Hb, Hm, Hp, Km
Inledande bedömning av miljö tillståndet, inklusive ekonomisk och social analys enligt havsmiljöförordningen och som integrerar, när lämpligt, delar av HOLAS och IA 2017. Rapportering till EU-kommissionen.	2017 – 2018	Hv	Fr, Hb, Hp, Kf, Km, Kom
Vägledning för bl.a. påverkansanalys, riskbedömning, reviderade bedömningsgrunder,	2017	Hv	Hm, Hp, Kf, Km, Vj

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
gruppering av vattenförekomster, orimliga kostnader samt utformning av åtgärder.			
Vägledning för kraftigt modifierade vatten samt vägledning om undantag och sänkta krav i områden med markavvattning.	2017-2018	Hv	Hb, Hm, Vj
En åtgärdsstrategi och vägledning för att minska den interna näringsbelastningen i sjöar och kustområden.	2017-2019	Hv	Hp, Kf
Vägledning kring hur förändrade hydrografiska förhållanden påverkar biologisk mångfald och ekosystem.	2017-2018	Hb	Hv, Kf, Km
Ta fram kunskapsuppbyggande program för hotade arter och naturtyper i marin miljö samt samordna arbetet nationellt.	2017-2018	Hb	Fr, Kf, Kom
Redovisning av hur frågor om, dels minskad klimatpåverkan, dels klimatförändringar integreras i myndighetens samordnade roll av vattenmyndighetens genomförande av vattenförvaltningsförordningen	2017-2018	H	Kf
Utveckla vägledning för vad förvaltningsdokument för marina skyddade områden ska innehålla.	2017-2018	Hb	Fr, Hp, Vj
Koordinera införandet av grön infrastruktur genom att ta fram kunskapsunderlag och vägledningsdokument till stöd för länsstyrelsernas arbete.	2017	Hb	Hp, Kf
VVFÅP, Framtagande av förslag på styrmedel så att utsläppen av kväve och fosfor från enskilda avlopp kan minskas (HaV 1 a)	2017 - 2018	Hv	Hm, Kf
Regeringsuppdrag att vara sammanhållande för att i samverkan med berörda myndigheter ta fram förslag till en process och en modell för en fördjupad uppföljning av den maritima strategin (dnr N2015/01635/MRT).	2017	Hp	Fr, Hb, Hv, Kf, Ki
Regeringsuppdrag, Värdefulla sjöar och vattendrag	2017	Hb	Fr, Hv, Kf, Kom
Miljömålsrådet, Skyddsavstånd och zoner, minskad komplexitet ökad samhällsnytta (vi deltar i Jordbruksverkets uppdrag)	2017	Hv	

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
VFF ÅP, Nationell strategi för finansiering (HaV 5)	2017-2019	Hp	Hm
Miljömålsrådet. Klassning av isälvsavlagringar som värdefulla natur- eller kulturmiljöer (SGU)	2017-2018	H	
Miljömålsrådet. Transportplanering 2.0 (Tv)	2017-2018	H	
VFFÅP. Vidareutveckla vägledning för den egenkontroll som jordbruksföretag ska utföra med utgångspunkt i 26 kap. 19 § miljöbalken och 6 § egenkontrollförordningen (1998:901) (JoV 5)	2017-2018	Hm	Hv
VFFÅP. Utveckla styrmedel och vägledning, i syfte att förbättra förutsättningarna för att minska utsläppen av fosfor och kväve samt prioriterade och särskilda förorenande ämnen via avloppsreningsverk och avloppsledningsnät (NV 1)	2017-2018	Hm	Hv
VFFÅP. Vägleda länsstyrelserna och kommunerna i deras tillsyn och prövning av miljöfarliga verksamheter i syfte att minska utsläppen till vatten, från såväl punktkällor som diffusa källor, av prioriterade ämnen och särskilda förorenande ämnen (NV2)	2017-2018	Hm	Hv
VFFÅP. Utveckla styrmedel och tillsynsvägledning för dagvattenhantering (NV7)	2017-2018	Hm	
VFFÅP Utveckla information, kunskapsförmedling , återkoppling och styrmedel riktade till skogsbruket med syfte att minska tillförseln av näringsämnen, kvicksilver och partiklar till sjöar och vattendrag, upprätthålla skogsmarkens buffertförmåga mot försurning, samt minska den fysiska påverkan på vattenmiljön. (SkS2)	2017-2018	Hb	
VFFÅP. Utveckla och implementera metoder för uppföljning av den miljöhänsyn som tas av skogsbruket, med avseende på påverkan på vattenmiljön. (SkS 3)	2017-2018	Hb	
VFFÅP. förbättra tillämpningen av befintliga styrmedel och/eller föreslå nya styrmedel för ekologiskt funktionella kantzoner mot sjöar och vattendrag (SkS4)	2017-2018	Hb	

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
VFFÅP. Vägledning till sökanden om de miljökrav som kan ställas vid prövning av tillstånd för undersökning och provbrytning eller gruvverksamhet (SGU 1)	2017-2018	Hm	Hv, Kf, Vj
VFFÅP. Vägledning för markavvattningsverksamheter (NV 6)	2017-2018	Hv	
VFFÅP. Utöka och prioritera tillsyn av miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter (Lst1)	2017-2019	Hm	Hv

Miljöbalksprövning

Myndigheten deltar miljöbalksprövningar genom att yttra sig över remitterade mål och ärenden. Prövningarna handlar huvudsakligen om tillståndsansökningar enligt 11:e kapitlet (vattenverksamhet) och 9:e kapitlet (miljöfarlig verksamhet) i miljöbalken. Principiellt viktiga ärenden prioriteras inom vissa särskilt viktiga områden som exempelvis vattenkraft, havsbaserad vindkraft, hamnar, och vattenbruk.

En viktig uppgift är att bevaka att miljö kvalitetsnormerna för vatten och havsmiljön uppnås.

Vårt arbetssätt

- Genom att prioritera deltagande i principiellt viktiga miljöprövningar vägleder vi och bidrar till utveckling av domstolspraxis och positiv effekter i miljön.

Prioriterad verksamhet 2017

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Yttrande i principiellt viktiga miljöprövningar.	2017	Hm	Fr, Hb, Hp, Hv, Kf, Km, Kom, Vj

Reglering inom havs- och vattenförvaltning

Myndigheten tar fram föreskrifter för reglering av olika aspekter inom havs- och vattenförvaltningen.

Föreskrifterna inom vattenförvaltningen riktar sig främst mot andra myndigheter och syftar till ett effektivt genomförande av vattenförvaltningen och att miljö kvalitetsnormerna följs.

Inom havsmiljöförvaltningen föreskriver vi om vad som kännetecknar god miljöstatus och om miljö kvalitetsnormer med indikatorer som ska visa vägen mot god miljöstatus.

Vårt arbetssätt

- Vi utarbetar föreskrifter i nära samarbete med de som berörs.
- I föreskrift arbetar vi systematiskt med regelförenkling.

Prioriterad verksamhet 2017

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Uppdatering av Havs- och vattenmyndighetens föreskrift 2013:19 om klassificering och miljö kvalitetsnormer för ytvatten med avseende på gruppering av vattenförekomster och bedömningsgrunder.	2017	Hv	Km, Vj
Uppdatering av Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter 2012:18 om vad som kännetecknar god miljöstatus samt miljö kvalitetsnormer med indikatorer för Nordsjön och Östersjön med avseende på kriterier, normer, indikatorer mm.	2017-2018	Hv	Fr, Hb, Hm, Km, Kom, Vj
Översyn av Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter 2013:19 om klassificering och miljö kvalitetsnormer för ytvatten med avseende på vad som skall finnas i föreskrift respektive vägledning.	2017	Hv	Hm, Km, Vj

Tillsynsvägledning

Havs- och vattenmyndigheten har ett nationellt ansvar för att ge tillsynsvägledning inom områdena miljö kvalitetsnormer för vatten och havsmiljön, vattenskyddsområden, enskilda avlopp, vattenverksamheter, dumpning, vattenbruk och skydd av grundvatten.

Vårt arbetssätt

- Vi utvecklar tillsynsvägledning i nära samarbete med de som berörs.

- Vi vägleder vår omgivning på olika sätt, till exempel genom handläggartreffar, vägledningsrapporter, webb och direkta kontakter.

Prioriterad verksamhet 2017

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Ta fram vägledningar för vattenverksamheter.	2017	Hm	Hb, Hp, Hv, Kom, Vj
Ta fram vägledningar för tillämpning av miljö kvalitetsnormer.	2017	Hm	Hv, Km, Kom, Vj
VFFÅP Vägledning för prövning och tillsyn av små avlopp (HaV 1 b)	2017	Hm	Kom, Vj
VFFÅP Vägledning till verksamhetsutövare, länsstyrelser och kommuner om hur spridning av miljögifter kan förhindras vid muddring, dumpning av muddermassor och annan vattenverksamhet som berör sediment, på ett sådant sätt att miljö kvalitetsnormerna för vatten kan följas (HaV 2)	2017-2019	Hm	F, Hv, Kf, Kom, Vj
VFFÅP Vägledning för länsstyrelsernas och kommunernas arbete med långsiktigt skydd av dricksvattentäkter med fokus på: a) vägledning för inrättande, tillsyn och förvaltning av vattenskyddsområden, b) vägledning kring framtagande och uppdatering av regionala vattenförsörjningsplaner, c) vägledning för riskbedömning inför inrättande av vattenskyddsområde (HaV 6)	2017-2019	Hm	Hp, Vi, Vj

Åtgärdsarbete

Åtgärdsarbete är en samlingsrubrik för många av de insatser som myndigheten genomför inom havs- och vattenförvaltningen med syfte att genomföra miljöförbättrande åtgärder. Mycket av åtgärdsarbetet är kopplat till olika EU direktiv och beslutade åtgärdsprogram till exempel Åtgärdsprogram för havsmiljön, Åtgärdsprogram för vattenmiljön, Åtgärdsprogram för hotade arter. Utöver det finns också regionala åtgärdsplaner och program inom Helcom och Ospar. Arbetet inkluderar hantering av bidragsmedel, metodutveckling, utredningar och framtagande

av underlag för fysiska åtgärder, samt arbeta för att stimulera och utveckla och utöka åtgärdsarbetet.

Vårt arbetssätt

- För att effektivisera, skapa tydlighet och sammanhang integrerar vi åtgärdsarbetet inom havsmiljöförvaltningen med åtgärdsarbetet inom vattenförvaltningen och de regionala- (Helcom och Ospar), och globala havskonventionerna samt Arktis.
- Vi arbetar systematiskt för att göra det enklare att genomföra rätt åtgärd på rätt plats.
- Vi stödjer och kommunicerar goda exempel för att utveckla och främja åtgärdsarbetet.
- Vi söker aktivt efter möjligheter till samfinansiering av projekt inom ramen för åtgärdsanslaget för att växla upp och skapa mervärde för Sveriges åtgärdsarbete och öka möjligheterna att uppnå miljökvalitetsmålen.
- För att genomföra Sveriges åtaganden inom havsmiljöarbetet har vi samarbete med andra länders myndigheter och dialog med berörda intressenter
- Tillsammans med länsstyrelserna utvecklar vi en styrmodell som bygger på en fördelningsnyckel som är justerbar utifrån våra prioriteringar och länsstyrelsernas resultatredovisning.
- Vi utvecklar satsningen på åtgärdsarbete i samverkan med länsstyrelserna med fokus på samordning, samfinansiering.
- Vi utvecklar uppföljningen av åtgärdsarbete inom vatten- och havsmiljödirektiven för att säkerställa EU-rapportering och för att kunna optimera åtgärdsarbetet.
- Vi utveckla resultatuppföljningen av åtgärdsanslaget genom att synliggöra och utvärdera åtgärdsarbetet.

Prioriterad verksamhet 2017

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Genomförande av planen för ett utökat skydd och förvaltning av marina områden.	2017-2020	Hb	Fr, Hp, Vj
Samordnat genomförande av BSAP med särskilt fokus på övergödning och farliga ämnen.	2017-2021	Hv	Fr, Hb, Hp, Kf

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Samordnat genomförande av myndighetens arbete med EU:s Östersjöstrategi.	2017-2018	Hp	Fr, Hb, Hv, Kf
Interrimsrapportering till EU-kommissionen av genomförandet av havsmiljödirektivets och vattendirektivets åtgärdsprogram.	2017-2018	Hv	Fr, Hb, Hp, Km, Kf,
Miljömålsrådet, Bevarande och skydd av källmiljöer.	2017-2018	Hb	Hm, Hstab
VFFÅP Prioritering av miljöförbättrande åtgärder som minskar vattenkraftens påverkan (HaV 4)	2017	Hm	Hb, Hv, Km, Vj
Miljömålsrådet, Stärk förutsättningarna för att hantera målkonflikter och beakta kulturmiljöer i planering och prövning av vattenvårdsåtgärder (RAÄ)	2017 - 2018	Hm	Kf
Miljömålsrådet, Kostnadseffektivare vattenskydd.	2017	Hm	-
Miljömålsrådet, Myndighetssamverkan mot PFAS-spridningen i ytvatten, grundvatten och dricksvatten – nationell samverkan (SLV)	2017	Hm	Kf
En samordnad planering för genomförande av åtgärder enligt vattenförvaltningsförordningens åtgärdsprogram (MMR)	2017-2018	Hv	Fr, Hb, Hm, Hp
En samordnad planering för genomförande av åtgärder enligt havsmiljöförordningens åtgärdsplan (MMR)	2017	Hv	Fr, Hb, Hm, Hp
Handlingsplaner för invasiva främmande arter i vattenmiljöer.	2017	Hb	Km, Vj
Utveckla råd, riktlinjer och information till de branscher som handlar med främmande arter.	2017	Hb	Fr, Km, Kom
Utveckla metoder för kontroll och lokal bekämpning av invasiva främmande arter.	2017-2018	Hb	Fr, Km, Vj
Utveckla tekniskt verktyg för att i ökad grad tillgängliggöra samt komplettera information om invasiva främmande arter.	2017-2018	Hb	Fr, Km, Kom
Utveckla ett nationellt varnings- och responssystem för tidig upptäckt av nya invasiva främmande arter samt hanterings- och beredskapsplaner för dessa.	2019	Hb	Fr, km

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Främja en effektiv och hållbar insamling och mottagning av förlorade fiskeredskap samt förebygga förlusten av nya.	2017-2017	Hp	FMC
Ta fram en riktad nationell informationskampanj till allmänhet och konsumenter om vanligt förekommande skräpföremål i den marina miljön, dess negativa påverkan på miljön samt kopplingen till konsumenternas beteende.	2017	Hp	
Ta fram övergripande ramar för nationella åtgärdsprogram för hotade arter och naturtyper i marin miljö samt samordna arbetet nationellt.	2017-2018	Hb	Fr, Km, Kom
Riktad information till Länsstyrelserna om Ospar och Helcoms rekommendationer om hotade arter och habitat.	2017-2018	Hb	Hv, Km
Ta fram en samordnad åtgärdsstrategi för fysisk påverkan och biologisk återställning i kustvattenmiljön.	2017-2018	Hb	Hm, Hv, kf, km, Vj
Utveckla metoder för ekologisk kompensation och restaurering av marina miljöer.	2017-2019	Hb	Hm, Hv, Km, Vj
Miljömålsrådet. Förorenade sediment – samverkan för kunskap och prioritering av åtgärder (SGU)	2017-2018	Hv	

Internationellt arbete inom hav och vatten som inte är EU-initierat

Målsättningen är att myndigheten ska bidra till en hållbar förvaltning av vatten från källa till hav. För att hantera gränsöverskridande miljöproblem som exempelvis övergödning och överexploatering av akvatiska ekosystem, krävs ett väl utvecklat och kontinuerligt internationellt samarbete.

Sverige har med anledning av detta haft ett engagemang i arbetet inom Globala konventioner sedan många år. De konventioner som är av särskilt intresse för oss är bland annat Konventionen för biologisk mångfald (CBD) där fokus just nu är på marina skyddade områden. Havsrättskonventionen (UNCLOS) och processen att utveckla en lagstiftning för havsområden utanför nationell jurisdiktion (BBNJ).

Frågor om skydd av marina områden och havsrättslagstiftning berör även andra internationella processer inom COMAR, Ospar, Arktiska rådet och ATS (Antarctic Treaty System) för att nämna några av de viktigaste.

Havs- och vattenmyndigheten är också "Head of delegation" för Londonkonventionen, fördrag om dumpning och förbränning av avfall samt bevakar Barlastkonventionens genomförande.

På sötvattensidan är det främst gränsvattenkonventionen (UNECE) som har varit i fokus eftersom den har utvecklats till en global konvention. Även Water Courses Convention är av intresse.

Andra konventioner vi bevakar är CITES, Bonn och Bern-konventionerna som rör handel med utrotningshotade djur.

Den av FN nyligen antagna hållbarhetsagendan, Agenda 2030, kommer att vara vägledande för vårt internationella arbete inom vatten och havsmiljöområdet de kommande åren.

Vi bedömer tre huvudsakliga insatsområden som särskilt viktiga i det internationella havsmiljöarbetet under de kommande åren. Dessa är (a) integrerad havs- och vattenförvaltning (b) biologisk mångfald och marina skyddade områden, (c) skräp och farliga ämnen i marin miljö.

Dessa frågor driver vi såväl inom ramen för regionala och globala konventioner som inom internationella organ som OECD, UNEP och UNESCO,

Sverige har nyligen lanserat en ny inriktning för svensk miljöpolitik för Arktis som, utöver ovan nämnda prioriteringar, även lyfter fram ett hållbart resursutnyttjande och ett stärkt klimatarbete.

Vårt arbetssätt

- För att lösa gränsöverskridande miljöproblem och genomföra Sveriges åtaganden inom havs- och vattenmiljömiljöarbetet har vi samarbete med andra länders myndigheter och dialog med berörda intressenter.
- Vi stödjer regeringskansliet i Sveriges arbete med regionala och globala miljökonventioner. Vi genomför policyanalyser och utvärderar olika handlingsalternativ. Vi deltar i förberedande möten samt förhandlingsmöten där vi framför Sveriges ståndpunkter baserade på bästa tillgängliga kunskap.
- Agenda 2030 och de nya globala hållbarhetsmålen kommer att påverka våra prioriteringar inom myndighetens internationella arbete. Vi är lyhörda för nya inriktningar under de kommande åren.
- I vårt internationella samarbete kommer vi utgå från ett helhetsperspektiv på vatten, från källa till hav, där ekosystemens begränsningar sätter ramarna för nyttjandet. Vi kommer verka för en integrerad planering som omfattar både land, kustzon och hav

där berörda intressenter är delaktiga i processerna. Vi kommer särskilt att beakta genderfrågorna.

- Vi fokuserar på tre insatsområden i det internationella arbetet:
 1. Integrerad havs- och vattenförvaltning
 2. Biologisk mångfald och marina skyddade områden
 3. Skräp och farliga ämnen i marin miljö
- För att genomföra Sveriges åtaganden inom havs- och vattenmiljömiljöarbetet har vi samarbete med andra länders myndigheter och dialog med berörda intressenter.

Prioriterad verksamhet 2017

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Samordning av svenskt deltagande i Arktiska rådets arbetsgrupp PAME (Protection of the Marine Environment).	2017-2020	Ki	Kf, Km, Hb, Hv, Hp
Samordning av det svenska arbetet med "China Europe Water Platform (CEWP)" (RU)	2017-2018	Ki	Hm
Samordning av Sveriges arbete med Londonkonventionen.	2017-2020	Ki	Vj
Ta fram underlag till och delta vid möten inom Globala konventioner på uppdrag av Regeringskansliet (CBD, UNCLOS, UNGA, BBNJ, UNECE, CITES, CCAMLR m.fl.)	2017-2020	Ki	Kf, Km, Hb, Hv, Hp
Utveckla samverkan med prioriterade länder enligt årlig plan för den bilaterala miljö- och klimatsamverkan.	2017-2020	Ki	Kf, Km, Hb, Hv, Hm, Hp
Stöd till och deltagande i FN:s Agenda 2030, mål 14 konferens om haven, juni 5 – 9, New York.	2017	Ki	Kf, Km, Hb, Hv, Hp, Kom
Utveckla samarbetsformer med Världsbanken, UNEP och FAO samt andra relevanta globala organ som IUCN	2017-2020	Ki	Kf, Km, Hb, Hv, Hp

Havsplanering

Havsplaneringen avser alla myndighetens arbetsuppgifter som berör den fysiska planeringen av Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet.

Planeringen är beroende av och samverkar med vatten- och havsmiljöförvaltningen och fiskförvaltningen. Genomförandet förutsätter

nationellt samarbete mellan myndigheter, länsstyrelser, kommuner, branscher och intresseorganisationer liksom en omfattande internationell samverkan med grannländerna kring Östersjön och Västerhavet.

De centrala frågorna är att ta fram och sammanställa kunskap om havsförhållandena inklusive vilka anspråk som finns för havsområdena. Dessa ska sedan ligga till grund för att bedöma och planera för ett hållbart nyttjande av havens resurser och bidra till att nå god miljöstatus. Utifrån detta utforma vi förslag till havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet.

Havsplaneringen utgår från den nationella lagstiftningen om havsplanering i miljöbalken och förordningen om havsplanering, som baseras på EU:s havsplaneringsdirektiv.

Vad vi vill uppnå 2020

Havsplaneringen har resulterat i tre förslag till havsplaner, och om så behövs tillhörande föreskrifter, för Bottniska viken, Östersjön respektive Västerhavet.

Förslagen till havsplaner är väl förankrade genom en bred och väl dokumenterad dialog med deltagande från alla berörda parter.

Havsplanerna ska vara vägledande för samtliga myndigheter som har del i förvaltningen av havet. Detta gäller såväl näringsanspråkstagande av utrymme som behov av marint områdesskydd och grön infrastruktur.

Vårt arbetssätt

- Genom en öppen och tydlig process kring formulering av havsplaneringens mål och syfte skapar vi engagemang och deltagande i arbetet med framtagande av förslag till havsplaner.
- Genom bred samverkan med berörda myndigheter, kommuner och andra intressenter, nationellt och internationellt, tydliggör vi havens möjliga användning, löser konflikter och förankrar förslagen till planer.
- Genom enkelhet, tydlighet och underbyggda motiveringar får planerna en bred acceptans och gör därmed skillnad gällande hållbart nyttjande.

Prioriterad verksamhet 2017

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Samverkan till utkast i tidigt skede	2017	Hp	
Planer för samråd	2017	Hp	

Fiskförvaltning

Havs- och vattenmyndigheten har regeringens uppdrag att verka för att fisk- och skaldjursresurserna förvaltas på ett hållbart sätt. För oss innebär det att förvaltningen tar hänsyn till ekosystemen i deras helhet och att den baseras på bästa tillgängliga vetenskapliga bedömningar och försiktighetsansatsen.

Fiskförvaltningen reglerar och kontrollerar på vilket sätt och till vilken omfattning fisk- och skaldjursresurser får nyttjas i hav, kustvatten, de fem stora sjöarna och vattendrag upp till första definitiva vandringshindet från dessa vatten.

Fiskförvaltningen inom EU:s vatten sker genom EU:s gemensamma fiskeripolitik (GFP). Havs- och vattenmyndigheten understödjer regeringen i detta arbete och svarar för nationellt genomförande av EU:s regelverk. Övrig fiskförvaltning sker i nationell regi med oss som huvudansvarig i enlighet med fiskerilagstiftningen.

Fiskförvaltningen bidrar också till att uppfylla målsättningarna inom vatten- och havsmiljöförvaltningen.

Internationellt och särskilt europeiskt samarbete är en viktig del för att genomföra målen för fiskförvaltningen, liksom att samverka med andra nationella myndigheter, länsstyrelser, kommuner, branschorganisationer och intresseorganisationer.

Vad vi vill uppnå till 2020

De som nyttjar fisk- och skaldjursresurser och andra ekosystemtjänster från hav och sötvatten är informerade och delaktiga i förvaltningen. Fisk- och skaldjursbestånd är livskraftiga och förvaltas hållbart. Bestånd förvaltas över nivåer som ger maximal hållbar avkastning (MSY) och har en storleks- och åldersstruktur som upprätthåller ekosystemfunktionerna.

Fiskets negativa effekt på miljön och ekosystemen är minimerad och viktiga livsmiljöer för fisk är återskapade och skyddade. Genom ett hållbart fiske har vi ökat möjligheterna att uppnå de vattenrelaterade miljömålen.

De näringar som är beroende av fisk- och skaldjursbestånd är bärkraftiga inom ramen för långsiktigt hållbart nyttjande av de biologiska resurserna.

Vårt arbete med fiskförvaltning ska bidra till att ekosystemtjänster i och i anslutning till hav, sjöar och vattendrag ger förutsättningar för ett rikt och hållbart friluftsliv.

Reglerna för fiske är enkla, lätta att följa och skapar förutsättningar för god efterlevnad.

En hållbar fiskförvaltning hjälper oss att nå de svenska miljökvalitetsmålen, särskilt *Hav i balans och levande kust och skärgård*, *Ingen övergödning* och *Levande sjöar och vattendrag* samt generationsmålet. Genom hållbar

fiskförvaltning och förstärkt internationellt samarbete bidrar vi också till att vi når FN:s hållbarhetsmål.

Den gemensamma fiskeripolitiken och fiskereglering

Vi verkar för en hållbar förvaltning av fisk- och skaldjursresurserna. Arbetet sker inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken (GFP) där vi stödjer och bistår regeringen samt svarar för nationellt genomförande av EU-bestämmelser. Dessutom sker förvaltning och reglering inom vårt nationella handlingsutrymme för våra kust- och sötvattensbestånd.

Vårt arbetssätt

- Förvaltningen utgår från ekosystem- och försiktighetsansatsen samt baseras på bästa tillgängliga vetenskapliga bedömningar.
- Genom väl anpassade kommunikationsinsatser, dialog och öppenhet skapar vi förståelse mellan forskare, förvaltare och de som nyttjar fiskbestånden.
- Vi skapar acceptans för våra beslut och regelverk genom att dessa är kunskapsbaserade, transparenta och begripliga.

Prioriterad verksamhet 2017

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken med fokus på införandet av landningsskyldigheten, förvaltningsplaner, tekniska regleringar och fiskeregleringar i skyddade områden.	2017 - 2019	Fr,	F, Vj
EU-samordning och stöd till regeringen i EU-arbetet, inkl. Brexit.	2017	Fr,	F, Ki
En strategi för en ekosystembaserad fiskförvaltning (RU)	2017	Fr	Hv, Hb, Kf, Kom
En plan för förvaltning av fisk i kust- och sötvattensområden som tar hänsyn till åtgärdsprogrammen för havs- och vattenmiljön, inklusive fastställda förvaltningsmål för nationellt förvaltade arter.	2017	Fr	
Genomföra fiskeregleringar i enlighet med åtgärdsprogrammet för havsmiljön.	2017 - 2020	Fr	Hp, Hb, Hm, Fr
Översyn av föreskrifter och reglering av fiske i skyddade områden inom nationell förvaltning.	2017 - 2018	Fr	Fa, Hb, Vj

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Förvaltning av lax, öring och ål utifrån förslag i RU 2015.	2017 - 2019	Fr	Fa, Fl
Genomförande av Gränsälvsöverenskommelsen med Finland.	2017	Fr	Vj, Fl, Fa, Ft
Redovisning av verksamheten inom GFP (RU).	2017	Fr	Fl, Fa, Ft, Ki
Genomföra, analysera och tillgängliggöra data om fiskeriekonomi och fritidsfiske enligt nytt program för EU-Map och övriga syften.	2017	Fr	Km, Kf, Vi
Utred omfattningen av trålfiskets skador på fornlämnade kulturlämningar på havets botten (MMR, RAÄ)	2017 - 2018	Fr	Fa, Hp

Tillträde

Vi reglerar tillträdet till fiskeresurserna genom tillstånd och licenser samt fördelar fiskemöjligheter för ett långsiktigt hållbart fiske. Vi anpassar fiskeflottans kapacitet till tillgängliga fiskemöjligheter.

Vårt arbetssätt

- Fiskemöjligheter fördelas genom tillämpning av transparenta och objektiva kriterier, inbegripet resurs- och miljömässiga samt sociala och ekonomiska kriterier.

Prioriterad verksamhet 2017

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Fördelning av fiskemöjligheter för införande av landningsskyldigheten.	2017	Ft	F, Vj
Översyn av in- och utträdesreglerna för fiskeflottans kapacitet.	2017 - 2018	Ft	Vj
Revidering och anpassning av det pelagiska systemet.	2017 - 2018	Ft	Vj
Avveckling av begränsningarna av fiskeansträngningen i Västerhavet.	2017	Ft	Fr, Vj
Sammanställa och tillgängliggöra rapport över balans mellan tillgängliga fiskemöjligheter och flottans kapacitet.	2017	Ft	Fr

Fiskerikontroll

Havs- och vattenmyndigheten har det övergripande ansvaret för svenskt genomförande av EU:s fiskerikontroll i Sverige. Det innebär ansvar för att kontrollera den fisk som fångas, landas, transporteras och säljs i Sverige. Detta sker bland annat genom uppföljning av kvoter och fisketid (effort), dokumentkontroll, landningskontroll, transportkontroll och beslut om fiskestopp. Det är viktigt att anpassa verksamhet och IT-stöd till de krav EU ställer i kontrollförordningen, IUU-förordningen (Illegal Unreported Unregulated) samt till landningsskyldigheten.

Vårt arbetssätt

- Genom ett riskbaserat förhållningssätt och god samordning av fiskerikontrollens olika delar, skapar vi bra förutsättningar för god regelefterlevnad och en effektiv och ändamålsenlig fiskerikontroll.
- Vi ser över vår fiskerikontroll så att den kontinuerligt anpassas till förändringar i fiskförvaltningen.

Prioriterad verksamhet 2017

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Genomförda åtgärder i enlighet med kommissionens handlingsplan för svensk fiskerikontroll.	2017	F	Fa, Fl, FMC, Vj
Anpassning av föreskrifter, IT-system och dokument till landningsskyldigheten.	2017 - 2019	F	Fa, Fl, FMC, Vj
Etablerade och dokumenterade processer, arbetssätt (till exempel utbildning och kommunikation) och rutiner för kontrollverksamhetens olika delar, där kontroll av spårbarhet är ett nytt kontrollområde.	2017 - 2018	F	Fa, Fl, FMC, Vj
Underlag inför reformering av EU:s fiskerikontroll	2017 - 2018	F	Fa, Fl, FMC, Vj
Utvecklingsprojekt <ul style="list-style-type: none"> - Fältdata - Indata - Infrastruktur - Spårbarhet 	2017-2020	F	Fa, Fl, Ft, FMC, Vi

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
- Utdata			

Internationellt arbete inom fiskförvaltning som inte är EU-initierat

Den gemensamma fiskeripolitiken innehåller sedan 2014 ett specifikt avsnitt om EU:s externa relationer. Dessa avser framför allt EU:s långdistansfiske inom ramen för bilaterala så kallade "hållbara fiskepartnerskapsavtal" och EU som medlem i regionala fiskeriförvaltningsorganisationer. En grundläggande princip är att EU:s fiske utanför unionens vatten ska baseras på samma principer och standarder som de som gäller inom EU. Politiken integrerar också Havsrättskonventionens princip om att fiske endast ska ske på överskott.

Vårt arbetssätt

- Genom att vara engagerade i internationellt utvecklingsarbete som syftar till att öka kunskapen bidrar vi till en hållbar förvaltning av världens fiskbestånd.

Prioriterad verksamhet 2017

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Myndigheten deltar i beredningen av svenska ståndpunkter inför möten inom regionala fiskeriorgan.	2017 - 2020	Ki	Fr
Beredning av underlag till regeringskansliet avseende EU:s externa dimension	2017-2020	Ki	

Internationellt utvecklingssamarbete

Vårt internationella utvecklingssamarbete bygger på Sveriges politik för global utveckling (PGU). PGU:n omfattar samstämmighetspolitiken, vilken innebär att effekter på utvecklingsländer alltid ska beaktas när beslut fattas samt biståndet. Bakgrunden är att Sveriges bidrag till global utveckling och fattigdomsbekämpning inte kan begränsas till biståndet utan omfattar mer än så. Genom PGU har Havs- och vattenmyndigheten därför ett ansvar och en skyldighet att säkerställa att utvecklings- och fattigdomsperspektivet lyfts fram var helst det är relevant inom vår verksamhet.

Under 2015 beslutades inom FN om en Agenda 2030 med 17 globala hållbarhetsmål. Två av målen, 6 och 14, har fokus på vatten- respektive havsfrågor. Även mål 15 som berör bevarande av biologisk mångfald har direkta kopplingar till vår verksamhet.

Vi bedriver internationellt utvecklingssamarbete genom Sida-finansierade samarbeten. Vi har för närvarande ett så kallat Globalt program med verksamhet inom myndighetens kompetensområde. Vi bistår även Sida i vår roll som rådgivare kring regionala marina frågor till ambassaderna i Bangkok respektive Nairobi. Dessa initiativ sker i samverkan med andra myndigheter och organisationer.

Det Globala programmet startade 2014 och omfattar för närvarande fem fokusområden: 1) kapacitetsuppbyggnad; 2) tillträde till fiskeresursen; 3) fiskeriavtal; 4) integrerad och gränsöverskridande vattenförvaltning; samt 5) områdesbaserad förvaltning för skydd och bevarande av marin biologisk mångfald.

Vad vi vill uppnå till 2020

Den långsiktiga och övergripande målsättningen för myndighetens utvecklingssamarbete är att bidra till att skapa bättre förutsättningar för livskraftiga och produktiva akvatiska ekosystem. Målet är att särskilt säkra tillgången till livsmedel och andra ekosystemtjänster för befolkningen i utvecklingsländer. Genom en rättvis fördelning av naturresurserna syftar våra insatser till att bekämpa fattigdom och samtidigt bevara akvatiska ekosystem för kommande generationer.

Under strategiperioden kommer vi att se över vårt engagemang inom internationellt utvecklingssamarbete. Vi bedömer att Havs- och vattenmyndigheten kan spela en aktiv roll och lyfta fram svenska erfarenheter kring 1) förvaltning från källa till hav i relation till SDG-målen, 2) lära oss själva mer av hur omvärlden förvaltar vatten- och havsresurser och 3) samarbeta aktivt på en policy och genomförandeplan med internationella organisationer som Världsbanken, UNEP och regionala ekonomiska institutioner för att aktivt driva på ett strategisk uthålligt utvecklingsarbete för en grön och blå ekonomi. Vi bedömer att våra

begränsade finansiella och medarbetarresurser då kan växlas upp och få ett större genomslag.

Internationellt utvecklingssamarbete

Vårt arbetssätt

- Agenda 2030 och de nya globala hållbarhetsmålen integreras i myndighetens arbete och ligger till grund för prioriteringar inom vårt internationella utvecklingssamarbete.
- Det internationella utvecklingssamarbetet präglas av hållbarhetsfokus med ett tydligt gender- och konfliktförebyggande perspektiv.
- Vi är engagerade i internationellt utvecklingssamarbete som syftar till att öka kunskapen och bidra till en hållbar förvaltning av världens akvatiska resurser, inklusive fiskbestånd.
- Vi beaktar den globala klimatförändringens långsiktiga effekter på de akvatiska resurserna i det internationella utvecklingssamarbetet.
- Vi samarbetar med internationella organisationer för att nå största möjliga genomslagskraft på policynivå och i implementering.

Prioriterad verksamhet 2017

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Genomförande av myndighetens Sida-finansierade s.k. Globala program	2017 - 2018	Ki	Kf, Km, Hm
Programmering av nytt globalt program finansierat av Sida	2017	Ki	
Vi bidrar med rådgivning till Sida/Svenska Ambassaden i Bangkok och Addis Abbeba inom ramen för gällande tjänsteköpsöverenskommelse.	2017	Ki	
Vi tar fram en strategi för vårt internationella arbete	2017	Ki	Berörda sakenheter

Vårt interna arbete

Vad vi vill uppnå till 2020

Organisationen präglas av en effektiv ledning och tydlig ansvarsfördelning.

Myndigheten lever upp till kraven på god intern styrning och kontroll samt ett effektivt resursutnyttjande.

Vi förmedlar information på ett effektivt sätt så att samtliga medarbetare har den informationen som efterfrågas vid rätt tidpunkt.

Vi har en god arbetsmiljö och ett positivt arbetsklimat där dialog, feedback, delaktighet, lärande och ansvarstagande utgör grundbultar som utvecklar individen, arbetsgruppen och verksamheten.

Vi samverkar för att tillsammans utveckla myndigheten och våra interna samarbeten.

En viktig utgångspunkt för hur vi förhåller oss till varandra och till andra är vår gemensamma värdegrund.

Vi vill arbeta i lag för att nyttja kompetenser över hela myndigheten.

Vårt arbete får genomslag i samhället genom att resultatet av vår verksamhet är tillgängligt och att vår omgivning upplever att vårt arbetssätt präglas av öppenhet och kvalitet.

Vi har en tydlig kommunikationsstrategi, plan och resurser för att genomföra kommunikation för ett effektivt samråd med intressenter, för att nå ut med vårt arbete till relevanta grupper i samhället och för att bidra till samhällsnytta inom vårt ansvarsområde.

Våra prioriterade samarbetspartner och intressenter känner väl till myndighetens uppdrag och ansvarsområden.

I dialog och med modern IT utvecklar vi samverkan och skapar förtroende för vårt arbete, vilket underlättar genomförandet av rätt insatser för uthålligt nyttjande av en bättre havs- och vattenresurser, det hållbara fisket och ekosystemen.

Våra interna miljömål innebär att vi årligen vill minska energiförbrukning av verksamhetsel per kvadratmeter i Pagoden med minst 1 procent, att vi vid upphandling och inköp ställer relevanta miljökrav samt att vi minskar antal resor med flyg under 50 mil inom Norden.

Den kompetenta myndigheten

Vårt arbetssätt

- För att skapa god kontroll på myndighetens verksamhet arbetar vi efter väl beskrivna processer och tydliga rutiner.
- För ett effektivt användande av våra resurser arbetar vi efter en effektiv och tillförlitlig planerings- och uppföljningsprocess och arbetar löpande med aktiva prioriteringar och rätt ambitionsnivå.
- Genom att synliggöra hur myndighetens leveranser och aktiviteter bidrar till miljö kvalitetsmålen ökar vi möjligheten att visa effekterna av myndighetens bidrag till uppnåendet av miljö kvalitetsmålen.
- Genom att digitalisera våra verksamhetsprocesser och utveckla e-tjänster för vår omgivning ökar vi tillgänglighet till vår information och ökar servicen till de som är beroende av oss för att bidra till uthålligt nyttjande av vatten- och havsresurser.
- I samarbete med andra myndigheter och datavärdar utvecklar vi och använder standarder och vedertagna format för att samla, lagra och tillgängliggöra data och information
- Genom väl planerad och strategisk kommunikation når vi rätt målgrupper med rätt budskap. Vi agerar på både egna och andras arenor och är delaktiga i relevanta nätverk och projekt, både nationellt och internationellt.
- Genom att utveckla och sprida miljöinformation bidrar vi till ökat deltagande i miljöarbetet och skapar förutsättningar för innovation.
- För att minska vår direkta miljö- och klimatpåverkan prioriterar vi digitala möten, reser klokt, släcker belysningen och använder IT-hårdvara med låg miljöpåverkan.

Prioriterad verksamhet 2017

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
En tydlig kommunikationsstrategi, plan och resurser för dess genomförande.	2017	GD	LG
Genomföra Havs- och vattenforum med fokus på två tema: förvaltning från källa till hav och Agenda 2030.	2017	Kom	Samtliga sakenheter
Fortsätta projekt för införande av elektronisk ärende- och dokumenthantering (handläggarsöd) för processerna miljöprövning och bidragshantering (1:12).	2017	S	V-stab, Vi, Hp, Vj, Hm

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Påbörja införande av elektroniskt arkiv (e-arkiv).	2017	S	V-stab, Vi
Utarbeta inriktning och plan för hantering och lagring av dokument för våra verksamhetsprocesser med avseende på fortsatt införande av system för dokument och ärendehantering och hantering av dokumentstrukturen på G.	2017	S	V-stab, Vj, Vi
Införa e-legitimation för identifiering och signering.	2017	Vt	
Administration och beslut av stöd om EHFF-ansökningar avseende datainsamling	2017	Km	Ve
Upphandla ett nytt ramavtal för expertstöd till myndigheten.	2017 - 2018	Vj	Samtliga sakenheter
Vi deltar i Naturvårdsverkets projekt Smart miljöinformation för att skapa nya former för samverkan och utveckling av nya digitala plattformar avseende miljöinformation	2017-2019	V	Samtliga sakenheter
Skapa praktikplatser för nyanlända och personer med funktionshinder samt moderna beredskapsjobb.	2017-2018	Hr	Samtliga enheter

Den goda arbetsplatsen

Vårt arbetssätt

- Genom att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla kompetenta medarbetare så tillgodoser vi att rätt person, med rätt kompetens finns på rätt plats vid rätt tidpunkt.
- Vi har effektiva former för kompetensutveckling och kompetensöverföring och uppmuntrar intern rörlighet.
- Genom att utveckla chefer ger vi dem förutsättningar att utöva ett kommunikativt, ansvarstagande och engagerat ledarskap.
- Genom att bedriva ett aktivt och systematiskt arbetsmiljöarbete skapar vi en god arbetsmiljö och ett hållbart arbetsliv.
- Genom samverkan tar vi gemensamt ansvar för myndighetens utveckling och skapar ett gott arbetsklimat.
- Genom lönebildning med medarbetarnas och verksamhetens resultat i fokus får vi sakliga och jämställda löner.
- Genom att erbjuda utvecklingsmöjligheter och attraktiva anställningsvillkor ökar vi vår attraktionskraft.

Prioriterad verksamhet 2017

Leverans	När	Ansvar	Samverkan
Uppdaterad lönebildningsrutin. Lönekartläggning. Uppdatering av BESTA och checklista för föräldraledighet.	2017	P	
Ett uppdaterat samverkansavtal.	2017	P	
Utreda hur riskfyllt arbete ska organiseras och vilka åtgärder som ska vidtas för att förebygga hot och trakasserier.	2017	P	
Utveckling av det kommunikativa ledar- och medarbetarskapet genom att erbjuda individuell utveckling.	2017	P	
Utarbeta en ny likabehandlingsplan.	2017	P	
I samverkan genomföra en översyn om hur vi bäst kan nyttja våra kontorsytor.	2017	S	LG
Genomföra ett arbete för att förebygga stressrelaterade sjukskrivningar och identifiera friskfaktorer för ett hållbart arbetsliv	2017 - 2020	P	